నవ యువకుడు

మల్లీశ్వరి పైన కంబయ్యకు ఒళ్ళు తెలియనంత మోజు-అంటూ కథ ప్రారంభమైందనుకోండి; కథ యిక ముందుకు సాగవలసిన అవసరం కనిపించదు. ఎందుకంటే, కథ చెప్పటానికి యిందులో ఏముంది గనక? మల్లీశ్వరి ఆడమనిషి. కంబయ్య మగవాడు. జీవిత ప్రయాణంలో మరపురాని మజిలీ ఒకటుంది. అక్కడ పువ్వులు పూస్తాయి. గున్న మామిళ్ల చిగురిస్తాయి, కోయిలలు గొంతులు విప్పుకుంటాయి. మనిషి బ్రతుకు ముస్తాబయ్యే ఆ అందమైన దశలో ఆడజాతి మీద మగజాతికీ, మగజాతి మీద ఆడజాతికీ మోజు కలగడం ప్రకృతి సహజం, ప్రాణిధర్మం కూడానూ. కనుక ఒకర్నొకరు ప్రేమించుకోవటమనేది సర్వసాధారణమైన ప్రేమకథే అవుతుందిగానీ, అసాధారణం అనిపించుకోదు.

మల్లీశ్వరి అనే చిన్నదానిపైన కంబయ్య అనే వయస్సు మళ్ళిన వాడికి ఒళ్ళు తెలియనంత మోజు అన్నమాట విన్నామనుకోండి. గారడీ చూస్తున్న కుర్రాడిలా కుతూహలం నిక్కిచూస్తుంది. కథ కదనాశ్వంలా ముందుకు దూకుతుంది.

మల్లీశ్వరి కథానాయిక!

కంబయ్య కథానాయకుడు!

నాయకుణ్ణి గురించి తెలుసుకోటానికి ముందు, నాయికను గురించి నాయకుడికి తెలిసివున్న వివరాలేమిటో చెప్పుకుందాం.

బస్తీనుంచి గానుగ పెంటకు వెళ్లే బస్సెక్కి, మూడో మైలు దగ్గిర కొండల్లో కోనల్లో బస్సు దిగితే, రెండు ఫర్లాంగుల దూరాన పచ్చని మర్రిచెట్టులా కనిపిస్తుంది కోనపల్లి. ఆర్నెల్ల కిందట చిన్న ట్రంకు పెట్టెతో ఏ దిక్కునుంచో ఎగిరివచ్చి కోనపల్లిలో వాలిన రామచిలకే మల్లీశ్వరి. కోనపల్లిలాంటి అడివి కొంపకు ఆమె

అవసరం ఎంతో వుందని తెలుసుకోటానికి చాలా రోజులు పట్టలేదు గ్రామస్థులకు. రొచ్చూ రోగమూలేని మానవులుంటారా లోకంలో? మల్లీశ్వరి వైద్యం ప్రారంభించింది. మాత్రలిస్తుంది. మరీ అవసరమైతే సూదులు వేస్తుంది. సంచీ చేతబట్టుకుని చుట్టుపక్కల పల్లెలంతా తిరిగి వస్తుంది. పల్లెటూళ్ళ వాళ్ళని పిసినిగొట్టులనటం భావ్యం కాదుగానీ, పొదుపుగా బ్రతికే చిత్తవృత్తి వాళ్ళది. పెద్ద మొత్తాలు గుంజే పట్నం డాక్టర్లతో వాళ్ళకు అవసరంలేదు. మల్లీశ్వరి చాలా మంచిది. ఇచ్చినా, ఇవ్వకపోయినా మంకు పట్టే రకం కాదు. గ్లాసెడు వేడి పాలిచ్చినా తాగి వెళ్ళి పోతుంది. కుంచెడు వడ్లిచ్చినా తృప్తిపడి వూరుకుంటుంది. సంచీలో రెండుశేర్ల వేరుశెనక్కాయలు పోసినా, మూట నెత్తికెత్తుకున్నట్లు మురిసి పోతుంది. పంచాయతీ సర్పంచ్ దోమా సీతారామ చౌదరి యిచ్చిన చుట్టు గుడిసెలో 'నర్సమ్మ' అనే వాడుక పేరుతో ఒంటరిగా బ్రతుకుతోంది.

మల్లీశ్వరి అందచందాల్ని గురించి పాఠకులు ఈ పాటికే ఊహలల్లుకుని వుంటే, పప్పులో కాలువేశారన్న మాటే! ఆమె పొట్టిగా, ముద్దగా వుంటుంది. ఒంటిమీద అలంకారాలు బొత్తిగా వుండవు. వయస్సు ఇర్వై అని చెప్పుకుంటుంది. ఆ మాట నిజం కావచ్చు, కాకపోవచ్చు. ఏమైనా, ముప్పైకి మించదని మాత్రం గట్టిగా అనుకోవచ్చు. ఆడతనం ఒక్కటే ఆమెలో వున్న ఆకర్షణ.

ఇక-కోనపల్లిలోనే వుంటున్న కథానాయకుణ్ణి గురించి చెప్పుకుందాం. ఊళ్ళోని యువకుల పరిహాసాల రీతిలో - కంబయ్య అంటే బట్టతల. కంబయ్య అంటే - బట్టతలచుట్టూ సహజీవనం చేస్తున్న నలుపూ తెలుపూ. కంబయ్య అంటే - మెలితిరిగిన మీసాలు! కంబయ్య అంటే, యవ్వనపు వాసనల్లో మునిగి తేలుతున్న ముసలితనం! తన వయస్సింకా నలభైదాటలేదంటాడు కంబయ్య. అంటే అంటాడు. ఊళ్ళో వాళ్ళదేం పోయింది?...వా ళ్ళూరు కోరు. యాభై ఎప్పుడో దాటిందంటారు.

కంబయ్యకు ఇల్లుంది. ఎకరా పల్లం, రెండెకరాల మెరకా వున్నాయి. కొడుకుల్లేరు. కని, పెంచిన ఒకే ఒక కూతురు మూడేళ్ల కిందట పెళ్ళి చేసుకుని వెళ్ళిపోయింది. కంబయ్యకు పెళ్ళామంటే ప్రాణం. ఆమె పరలోకం చేరుకుని రెండేళ్ళయింది. జీవితంలో అతన్ని కృంగదీసిన సంఘటన యిదొక్కటే! కంబయ్య ఒంటరివాడైపోయాడు. తనకొక తోడూనీడాలేని ఆ ఎడారిబ్రతుకు దుర్భర మైంది. అటువంటి దీనావస్థలో అతని మనసు మల్లీశ్వరి వైపు మళ్ళింది. ఆమె అందంగా లేకపోతేనేమి? అతని కంటికి జగన్మోహినిగా కనిపించింది. ఒంటరిగా వుంటున్న ఆమె తనని అనుగ్రహిస్తే ఎంత బాగుండునో అన్న ఆశ మోసులెత్తింది.

ఈ ఆశకు నీరుపోసి కొబ్బరి చెట్టంత ఎత్తుకు పెంచిన వాడొకడున్నాడు. ఆ ఊరి సింగిల్ టీచరు ఆంజనేయులు. ఆంజనేయులు రోజూ బస్తీ నుంచి సైకిలు మీద వచ్చిపోతుంటాడు. అతనికి స్కూల్లో ఉద్యోగం కంటే, ఊళ్ళో సద్యోగమే ఎక్కువ. ఆడవాళ్ళందరితోనూ చనువుగా వుంటుంటాడు. మల్లీశ్వరి దగ్గర కూడా చనువుగా వుంటున్నాడంటే ఆశ్చర్యమేముంది?

ఓ రోజు కంబయ్య కళ్ళలోకి ఓరగాచూచి, "ఏం కంబయ్యా? నర్సమ్మ అలా చూస్తుందేం నిన్ను?.... ఏం కథ?" అన్నాడు ఆంజనేయులు.

"ఎలా చూస్తుందీ?" అన్నాడు కంబయ్య ఏమీ అర్థంకాక.

"అదే!..... అదోలా....."

"ఛా! వూరుకో ఆంజిబాబూ! ఏం మాటది?" అన్నాడు కంబయ్య ఇబ్బందిగా. అలా అన్నాడేగానీ, ఆ తరువాత రోజూ ఆంజనేయుల్ని కలుసుకోకుండా వుండలేకపోయాడు.

"కంబయ్యా! నర్సమ్మ నిన్ను గురించి అడిగింది?" అన్నాడు ఆంజనేయులు.

కంబయ్యకు రెక్కలొచ్చాయి. "ఏమడిగిందీ?"

"అదే! అంతా అడిగింది."

"నువ్వేం చెప్పావు ఆంజిబాబూ?"

"అదే! అంతా చెప్పాను."

"నా వయసడిగిందా?"

"అడిగింది."

"ఏం చెప్పావు నువ్వు?"

"నలభై అన్నాను".

"నలభై యింకా పూర్తి కాలేదే!..."

"ఆమాటే అంది నర్సమ్మ.ముప్పయ్ అయిదేళ్ళ వాడిలా కనిపిస్తావట నువ్వు!"

ఆంజనేయులూ కంబయ్యల స్నేహం దినదిన ప్రవర్ధమానమైంది. ఆంజనేయులు సూచనల్ని అక్షరాలా పాటించాడు కంబయ్య. వెంట్రుకలకు నల్లరంగు అద్దుకున్నాడు. చలువ బట్టలు తొడుక్కున్నాడు. మీసాలు మరింత మెలితిప్పాడు. మల్లీశ్వరి కనిపించి నప్పుడల్లా చురుక్కున చూడటం మొదలెట్టాడు.

ఇవన్నీ చేస్తూనే-మల్లీశ్వరిపట్ల తనకున్న అనుమానాలన్నిటినీ ఆంజనేయుల్ని అడిగి తీర్చుకోసాగాడు. అతని మొదటి అనుమానం - ఆంజీ గురించే. ఆంజీ బ్రహ్మచారి పీనుగ. పెద్ద దిక్కెవరూ లేరు. నవ మన్మథుడేమీ కాదు. మెల్లకన్ను

కూడానూ! 'గంతకు తగ్గ బొంత' అని నర్సమ్మను తగులుకున్నా డేమో, ఎవరు చూశారూ? "ఆంజీ! అలాంటిదేమైనావుంటే చెప్పేయ్. మనిద్దరికీ ఎందుకు పోటీ?" అని మొహమాటం లేకుండా అడిగేశాడు. "ఛఛా! నర్సమ్మ నా చెల్లెల్లాంటిది!" అన్నాడు ఆంజీ. సంతోషించాడు కంబయ్య.

అయితే అతనికున్న అనుమానాలు ఒకటా, రెండా! ఆమెకిదివరకే పెళ్ళయిందనీ, మొగుడు వొదిలేశాడనీ చెప్పుకుంటారు జనం. నిజమెంతో, అబద్ధమెంతో! కుర్ర సర్పంచి దోమా సీతారాముడు మిడిమేలం! ఊళ్ళో సగంమంది ఆడవాళ్ళను వంటలవాడిలా రుచి చూసేశానని చెప్పుకుంటాడు. అలాంటి వాడు నర్సమ్మను నంజు కోకుండా వుంటాడా? తిరుపతిలో చదువు కుంటోన్న లంకిపల్లోళ్ళ శీను, రాయపాటోళ్ళ సుబ్రమణ్యం వున్నారు వూళ్ళో. బ్రాందీషాపులూ, లాడ్జీలూ కొట్టిన పిండి వాళ్ళకు. సెలవుల్లో వొచ్చినప్పుడల్లా నర్సమ్మ యింటి చుట్టూ ఈగల్లా ముసురుతుంటారు. ఈ ఈగలు ఆ కూటిపైన వాలకుండా వుంటాయా?.... ఈ సందేహాలన్నిటికీ తృప్తికరమైన సమాధానాలిచ్చాడు ఆంజనేయులు.

ఓ రోజు, "పెళ్ళి విషయం అడిగావా, లేదా?" అన్నాడు కంబయ్య నిష్ఠూరంగా.

"కోప్పడకు కంబయ్యా! అడిగాను.ఇష్టంగానే వున్నట్టుంది. ఈ రోజు సరిగ్గా అర్ధరాత్రికి నిన్ను యింటికి రమ్మంది. అన్ని సంగతులూ నీతోనే మాట్లాడాలిట!"

కంబయ్య గుండె గంతులేసింది.చీకటిపడేలోగా బస్తీకి వెళ్ళి పువ్వులూ పళ్ళూ తెచ్చుకున్నాడు. కాలం పిరికివాడిలా పరిగెత్తింది. రాత్రి రెండు జాములు గడిచాక మల్లీశ్వరి యింటివైపు నడిచాడు కంబయ్య. ఇన్నాళ్ళూ ఆంజీద్వారా రాయబారమేగానీ, ఒక్కనాడూ ఆమె యెదుటబడి మాట్లాడిందిలేదు. ఇప్పు డతనికి బెరుగ్గా వుంది.

రెండు మూడుసార్లు తలుపు తట్టిన తర్వాత "ఎవరూ?" అంటూ తలుపు తెరిచింది మల్లీశ్వరి. చీకట్లో నిలబడ్డ కంబయ్యను పరకాయించి చూసి, "నువ్వా కంబయ్యా? ఒంట్లో బాగాలేదా? లోపలికి రా!" అంది. బెదిరిపోయి, వెనక్కి వెళ్ళిపోదామనుకున్న కంబయ్య లోపలికే నడిచాడు. ఆమె లాంతరు వత్తి పెద్దదిచేస్తూ "కూర్చో!" అంది. కంబయ్య స్టూలు మీద కూర్చుని పూలూ పళ్ళూ ఆమెకం దించాడు. "ఎందుకివీ?" అందామె.

"ఆంజనేయులు చెప్పాడు...." అంటూ నీళ్ళు నమిలాడు కంబయ్య.

"ఆంజనేయులు చెప్పాడా! .... ఏమని?"

"అదే! నువ్వు రమ్మన్నావని!"

ఆ మాటకు ఆమె ఆశ్చర్య పోయింది. ఆ తరువాత నవ్వుకుంది. "నేను చెప్పలేదే!" అంది.

కంబయ్య గొంతులో పచ్చివెల క్కాయ పడింది. "పోనీ, ఆంజనేయులు నీతో ఏమీ చెప్పలేదా?" అన్నాడు.

"ఏమీ చెప్పలేదే!"

కంబయ్య చివాలున పైకిలేచాడు. ఆంజీ తనను అల్లరి పట్టించాడని అర్థమై పోయిం దతనికి.

"లేచావెందుకూ? కూర్చో కంబయ్యా... ఆంజనేయులు చెప్పకపోతేనేం? ఎటూ నువ్వే వొచ్చావుగా?"

అతను సందేహిస్తూ మళ్ళీ కూర్చున్నాడు.

"ఇక చెప్పు..."

"ఏం చెప్పమంటావ్?"

"అదే! ఆంజనేయులుతో ఏం చెప్పావో, అది."

"నీకు కోపం రాదంటే....."

"పిచ్చి కంబయ్యా! నాకు ఎప్పుడూ కోపం రాదు. సరేనా?

కంబయ్య ధైర్యంచేసి చెప్పేశాడు, "నిన్ను పెళ్ళి చేసుకోవాలని వుంది".

ఆ మాటవిన్న మల్లీశ్వరి నేలమీద నిలబడలేక చాపమీద కూర్చుండి పోయింది. రెండు నిమిషాలపాటు మాట్లాడలేదు. తలవంచుకుని "కంబయ్యా! నన్ను గురించి నీకు బాగా తెలుసా?" అని అడిగింది.

"తెలియకేం? అంతా తెలుసు!"

మల్లీశ్వరి వెంటనే వెక్కి వెక్కి ఏడ్చింది.

"కంబయ్యా! అన్నీ తెలిసే నన్ను పెళ్ళాడాలంటున్నావా?.... నన్ను ప్రేమించానన్నవాడు మూడు నెలలు నాతో కాపురం చేసి, పెళ్ళాడకుండానే వొదిలి పోయాడు. సంవత్సరం పాటు నాకు పనీ పాటా నేర్పిన డాక్టరు నాతో అవసరం లేదనుకున్నాక, మరో పిల్లను పెళ్ళాడి, నన్ను వొదిలించుకున్నాడు. అయిన వాళ్ళకు ముఖం చూపలేక యిక్కడ తలదాచుకున్నాను. ఇందాకా యిక్కడే వుండి వెళ్ళాడు ఆంజనేయులు. నన్ను పెళ్ళాడతానని అతనూ అనలేదు. దోమా సీతారామయ్య, లంకిపల్లి శీను, రాయపాటి సుబ్రమణ్యం అందరూ

ఈ తీగను తొక్కి వెళ్ళాలనుకుంటున్నవాళ్ళేగానీ, దీనికొక పందిరి వేద్దామనే పెద్ద మనసు చూపినవాళ్ళు ఒక్కరూ లేరు. అందుకు నువ్వు సిద్ధపడుతున్నావు. నిన్నేమనాలి కంబయ్యా!" ఏడుపులోనే నవ్వింది మల్లీశ్వరి.

కాళ్ళకింద భూమి బద్దలైనట్లనిపించింది కంబయ్యకు. శక్తి హీనంగా లేచి వాకిలివైపు నడిచాడు. అయితే గుమ్మం దగ్గర కాళ్ళు మొండికెత్తాయి. ఒకటి రెండు నిమిషాలు ఆలోచించి వెనుదిరిగి మల్లీశ్వరి వద్దకు వచ్చాడు. ఆమె తలమీద చెయ్యిపెట్టాడు. "నర్సమ్మా! ఏడవకు!..... ఆధారంలేని ఈ తీగకు నేను పందిరి నౌతాను. నా కూతురే నీ స్థితిలో వుందనుకో! దానికొక మొగుడు కావాలని కోరుకోనూ నేను? నిన్ను నేను పెళ్ళి చేసుకుంటా నర్సమ్మా!.... నువ్వు సరేనంటేనే...."

మల్లీశ్వరికి గొంతు మూగబోయింది.

తరువాత రెండు రోజులూ వాళ్ళిద్దరూ ఊళ్ళోలేరు.

అందరి ఊహాగానాలూ నిజమై నాయి. మూడోనాటి ఉదయం ఇద్దరూ రోడ్లో బస్సు దిగారన్న వార్త వాళ్ళకంటే ముందుగానే ఊళ్ళో అడుగు పెట్టింది. గర్వంగా తలెత్తుకున్న కంబయ్య ముందూ, పట్టుచీరతో పసుపు ముద్దలా వున్న మల్లీశ్వరి వెనకా, నడిచి వెళ్తోంటే - జనం అరుగుల మీదికెక్కి చూశారు. కంబయ్య యింట్లో కుడికాలు పెట్టింది మల్లీశ్వరి. వీధిలో సందడి మాత్రం తగ్గలేదు. ఇంటి ఎదుట - వీధికి అటువైపున చింతచెట్టు కింద గుమిగూడారు కుర్రకారంతా. వాళ్ళల్లో సర్పంచ్ దోమా సీతారామ చౌదరి, సింగిల్ టీచర్ ఆంజనేయులు, లంకిపల్లి శీను, రాయపాటి సుబ్రమణ్యం మొదలైనవాళ్ళు కూడా వున్నారు. ఆ గుంపులోనుంచి నవ్వులు, ఈలలు, పిల్లికూతలు, వెక్కిరింతలు!

ఒక్క నిమిషం తరవాత యింట్లోంచి బయటికొచ్చాడు కంబయ్య. ఇంటి ముందర సగర్వంగా నిలబడ్డాడు. ఆ గుంపుకేసి సూటిగా చూశాడు. నేలమీద ఖాండ్రించి వుమ్మాడు. మీసం మెలిపెట్టుకున్నాడు. "ఒరే! సిగ్గుందా మీకు? అసలు మీరు మనుషులేనా?" అన్నాడు. ఆ మాటే చాలనుకున్నాడేమో, యింట్లోకి వెళ్ళి పోయాడు.

అంతమాట అనిపించుకున్న వాళ్ళందరూ యువకులే! ఇది సిగ్గు పడాల్సిన విషయం!

• ఆంధ్ర పత్రిక కాళయుక్తినామ సంవత్సరాది సంచిక 1978 - 79